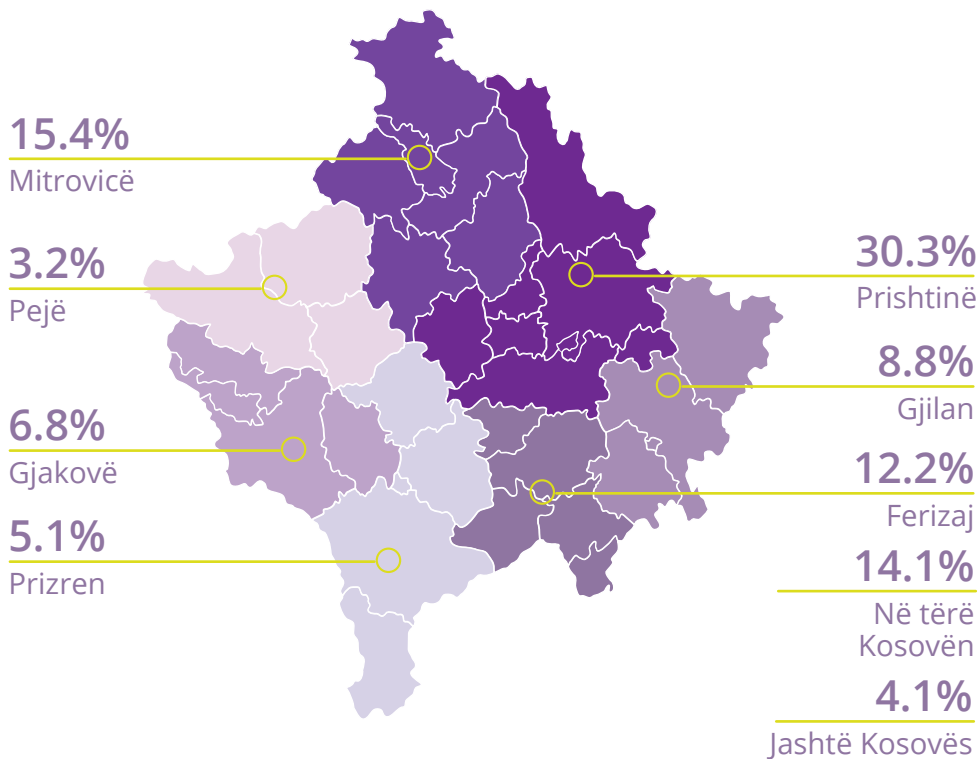

Raporti Vjetor 2015

mbi Gjendjen e Filantropisë

KOSOVË

Pasqyrë e Fakteve

468

Numri i rasteve të regjistruara

3.976
million euros

Shuma e supozuar e donacioneve

2.10 €

Donacioni mesatar për kokë banori

11.5%

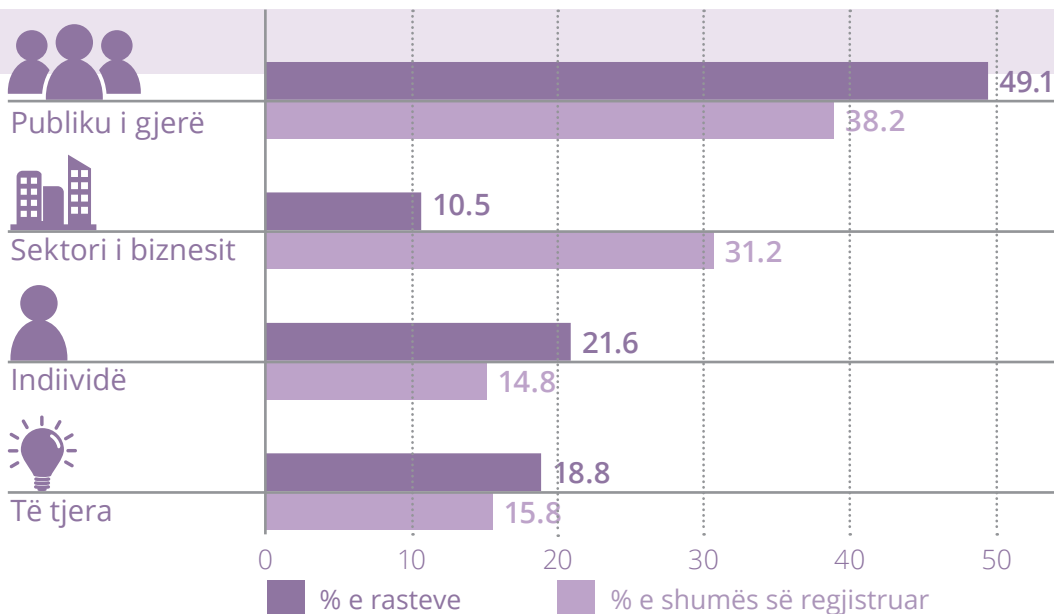
Rritje prej në krahasim me 2014

Gjatë vitit 2015, Catalyst Balkans ka monitoruar artikujt e mediave mbi filantropinë në Kosovë të kryer nga individë, korporata dhe diaspora. Kjo broshurë paraqet statistikën bazë të gjetjeve gjatë hulumtimit.

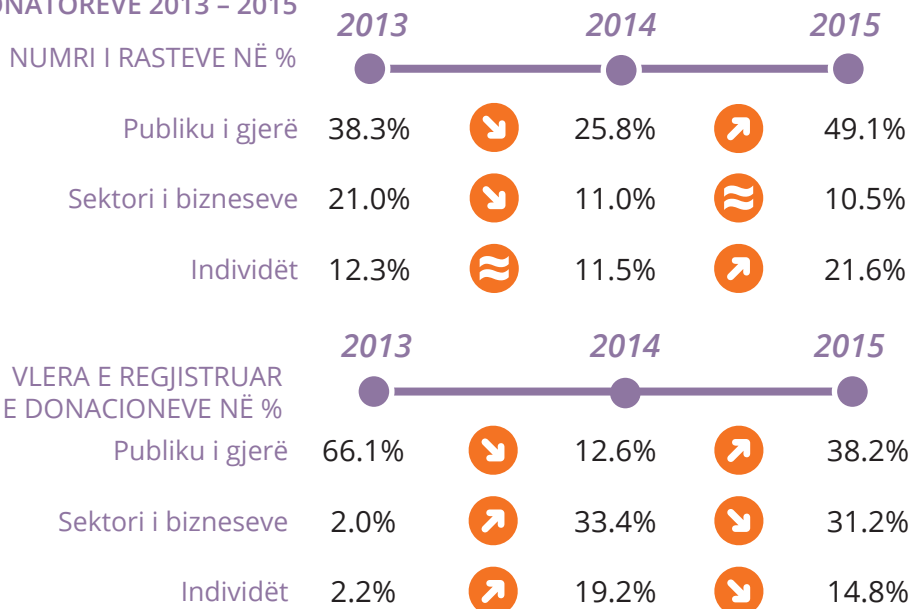
DONATORËT

DONACIONET SIPAS LLOJIT TË DONATORIT

(% e rasteve kundrejt % e shumës së regjistruar)

TRENDET KRYESORE NË LLOJET E DONATORËVE 2013 – 2015

ÇËSHTJET KRYESORE:

- Përkundër rënies në 30.3%, Prishtina ka mbetur rajoni me numrin më të lartë të donacioneve, ndërsa Peja mbetet (për të dytin vit radhazi) rajoni me përqindjen më të ulët të rasteve. Trendet që mund të nënvizohen janë vazhdimi i dhurimit në rajonet e Ferizajt dhe Mitrovicës, rënia e vazhdueshme e nivelit në rajonin e Gjilanit dhe shtimi i vazhdueshëm në kategorinë Nga Kosova.
- Numri i donacioneve është shtuar (për gati 124%) si edhe vlera e regjistruar dhe supozuar e tyre (për 11.5%).
- Në vitin 2015, donatorët më aktivë ishin publiku i gjerë (49.1%), përcjellë nga individët (21.6%) dhe sektori i bizneseve (10.5%).
- Kur shikojmë vlerën e donacioneve, pasqyra është paksa më e ndryshme: publiku i gjerë udhëheq me 38.2% të vlerës së gjithmbarshme të regjistruar, përcjellë nga sektori i bizneseve me 31.2% dhe individët me 14.8%.
- Kur analizojmë dhurimet nga diaspora, përqindja e rasteve duket bindshëm më e lartë se vitin paraprak, duke shënuar ngritje në 37.8%, ndërsa vlera e regjistruar e donacioneve ka rënë në 23.3%.
- Në përgjithësi, ka pasur rritje të vazhdueshme të numrit dhe vlerës së donacioneve gjatë tri viteve të fundit. Donatorët nga publiku i gjerë vazhdojnë të jenë fuqishëm të pranishëm dhe të dhurojnë më shumë, ndërsa angazhimi i sektorit të bizneseve (kompani, fondacione dhe ndërmarrje të vogla dhe të mesme) ka mbetur në të njëjtin nivel në kuptim të frekuencës dhe ka rënë në kuptim të përqindjes së totalit të regjistruar. Megjithatë, nëse i vlerësojmë tri vitet e fundit, këto përqindje kanë shënuar lëkundje, andaj nuk mund të sugjerohet ndonjë trend i qartë.

SEKTORI I BIZNESEVE

Profillet e llojeve më të shpeshta të donatorëve

Individë/
familje

Organizata
jofitimprurëse

TOP 3
PRANUESIT

46.9%

24.5%

18.4%

Institucione

Përkrahja
grupeve të
margjinalizuara

Zbutja e
varfërisë

TOP 3
QËLLIMET E DHURIMIT

22.4%

16.3%

14.3%

Arsimi
Shëndetësia

Persona nga
rajone të
caktuara

Persona me
probleme
shëndetësore

TOP 3
GRUPET PËRFITUESE

32.7%

20.4%

10.2%

Persona me
nevoja ekonomike

SHEMBUJ TË DONACIONEVE TË SEKTORIT TË BIZNESEVE

Shembull i jashtëzakonshëm i dhurimit nga një biznes ishte donacioni i Bankës Ekonomike të Kosovës për organizatën Down Syndrome Kosova. Qëllimi i donacionit ishte që të ndërtohet një Qendër për Fëmijë me Down Syndrome, si një vend për përkrahje dhe përfshirje të personave me këtë sindrom. Donacioni përbën një dhuratë e cila do t'i kontribuojë në afat të gjatë përkrahjes së këtij grupi të marginalizuar.

Albi Group, Trepça dhe ELKOS Group kanë qenë shumë aktive në përkrahjen e fëmijëve pa kujdes prindëror dhe fëmijëve me nevoja ekonomike, përmes donacioneve të tyre në formë ushqimi dhe furnizimesh të rregullta.

Sektori i bizneseve ka investuar edhe në shëndetësi. Kompania Forma Ideale e ka pajisur Departamentin e Gjinekologjisë në Shtëpinë e Shëndetit në Gjilan me mobilie të reja dhe pajisje të reja për kuzhinë dhe tryezari që shfrytëzohet nga pacientët.

Një tjetër shembull, më pak tipik, ishte ai Raiffeisen Bank Kosovo, e cila, në bashkëpunim dhe bashkëorganizim me organizatën "Ide dhe Partneritet," ka implementuar një projekt për arsimimin e komunitetit Rom, Ashkali, Egjiptas, në vlerë prej 31.200 euro.

MASS INDIVIDUAL

Profilët e llojeve më të shpeshta të donatorëve

Individë/
familje

Institucione

TOP 3
PRANUESIT

79.1%

9.6%

6.1%

Organizata
jofitimprurëse

Zbutja e
varfërisë

Përkrahja
grupeve të
margjinalizuara

TOP 3
QËLLIMET E DHURIMIT

56.5%

21.3%

12.2%

Shëndetësia

Persona me
nevoja
ekonomike

Persona
nga rajone të
caktuara

TOP 3
GRUPET PËRFITUESE

59.6%

15.2%

6.5%

Persona me
probleme
shëndetësore

DONACIONET NGA DIASPORA

Në vitin 2015, pothuajse 38% të rasteve dhe pak mbi 23% të tërë vlerës së dhuruar ka ardhur nga diaspora. Fondet janë siguruar përmes evenimenteve dhe fushatave/thirrjeve. Shtetet nga të cilat ka ardhur ndihmë e tillë këtë vit përfshijnë: SHBA-të, Suedinë, Zvicrën, Mbretërinë e Bashkuar, Australinë, Austrinë, Francën, Italinë, Gjermaninë, Holandën e madje edhe Islandën.

Shembuj të shkëlqyeshëm të dhurimit afatgjatë individual nga diaspora janë dhuratat e *Milloje Minoviqit dhe Nazmi Bytyqit, të dy me qëndrim në Gjermani*. Z. Minoviq, profesor me profesion, vendosi të përkrahë aktivitetet kulturore në komunitetin e Graçanicës duke dhuruar një veturë (në vlerë prej 5.000 euro) për Shtëpinë e Kulturës në Graçanicë. Në anën tjetër, z. Bytyqi investoi në shëndetësi, duke i dhuruar Qendrës Klinike Universitare në Prishtinë pajisje mjekësore në vlerë prej 33.000 euro.

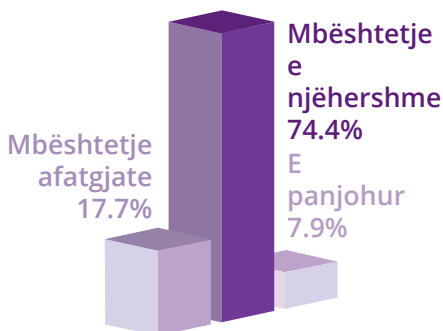
DONACIONET NGA INDIVIDË

Në vitin 2015, kemi pasur një shembull të jashtëzakonshëm të donacionit nga individi, në rastin e *Rexhë Zhaklit*, i cili përkrahu Shoqatën e Sindromit Down dhe Shoqatën e Autizmit me nga 75.000 euro për secilën organizatë.

Një donacion tjetër interesant e ka bërë edhe shkrimtari dhe publicisti i njohur *Jusuf Buxhovi*, i cili i dha si donacion 540 libra për libraritë në disa vende, përfshirë Prizrenin dhe Ulqinin.

PËRDORIMI I DONACIONEVE

PËRDORIMI I DONACIONEVE (sipas % të rastve)

Të dhënat mbi mënyrën e përdorimit të donacioneve jep informata më të thella për atë nëse ato janë ofruar si mbështetje e njehershme (ndihmë humanitare), apo kishin për qëllim që të ndihmojnë gjetjen e zgjidhjeve afatgjate për probleme specifike.

Në përputhje me metodologjinë dhe të dhënat e regjistruara, e kemi ndarë përdorimin e donacioneve në tri kategori: mbështetje afatgjate, mbështetje e njehershme dhe donacioneve për qëllime të panjohura. Një pasqyrë e kategorive të donacioneve është paraqitur në diagramin në vijim.

DHURIMET STRATEGJIKE

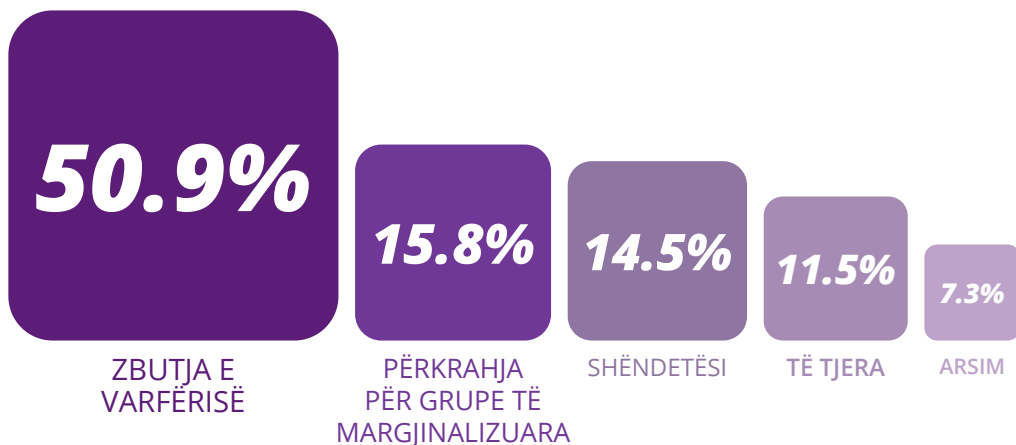
*Një shembull interesant i dhurimeve strategjike vjen nga **Fondacioni Çifti Buqinca** i themeluar për të mbështetur arsimimin e grave, me synimin specifik të rritjes së numrit të vajzave që ndjekin nivelet më të larta të arsimit dhe kështu i afrohen më shumë perspektivave më të mira ekonomike dhe sociale. Në vitin 2015, fondacioni ka ofruar mbështetje me bursa për më shumë se 40 vajza dhe gra të reja.*

*Një tjetër shembull vjen nga korporata **IPKO**, e cila ka investuar rreth 50.000 euro në rinovimin e shkollave fillore në Istog, Suharekë dhe Ferizaj.*

TRENDET NË PËRDORIMIN E DONACIONEVE, 2013 - 2015 (sipas % të rastve)

	2013		2014		2015
Mbështetje afatgjate	16.0%	↗	17.7%	=	17.7%
Mbështetje e njehershme	71.6%	↘	70.3%	↗	74.4%
E panjohur	12.3%	≈	12.0%	↘	7.9%

TEMAT KRYESORE TË DHURIMEVE

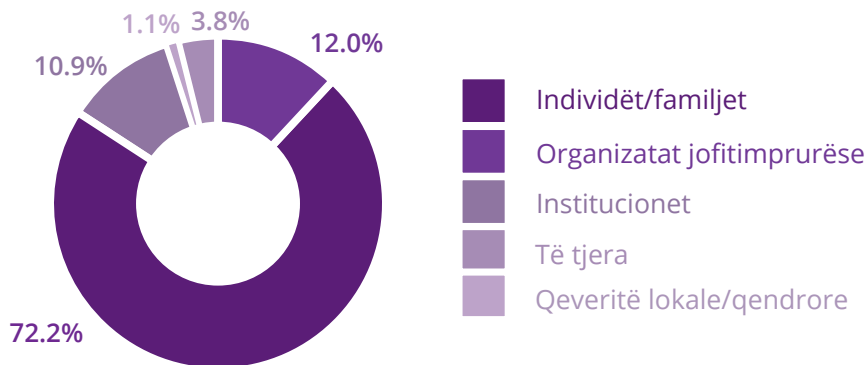
ZBËRTHIMI I TEMAVE TË TJERA (sipas % të rasteve)

Nën 0.5%	0.5 - 1%	1 deri 3%
<ul style="list-style-type: none"> Trashëgimi Kulturë dhe art 	<ul style="list-style-type: none"> Aktivitete fetare 	<ul style="list-style-type: none"> Sporte Menaxhimi i emergjencave

TEMAT KYÇE (sipas % të rasteve)	2013		2014		2015
Ulja e varfërisë	44.4%	↗	49.5%	↗	50.9%
Mbështetje për grupet e marginalizuara	21.0%	↘	17.1%	↘	15.8%
Kujdesi shëndetësor	18.5%	≈	19.0%	↘	14.5%
Arsimi	9.9%	↘	4.8%	↗	7.3%

SUBJEKTET PRANUESE

LLOJI I SUBJEKTEVE PËRFITUESE (sipas % të rasteve)

TRENDET NË ARSYET KRYESORE TË DHURIMIT 2013 - 2015

SUBJEKTET PËRFITUESE (% e rasteve)	2013		2014		2015
Individët/familjet	55.6%	↗	71.3%	≈	72.2%
Organizatat jofitimprurëse	22.2%	↘	11.0%	≈	12.0%
Institucionet	17.3%	↘	11.5%	≈	10.9%
Qeveritë lokale/qendrore	1.2%	≈	0.5%	≈	1.1%

SUBJEKTET PËRFITUESE (% e vlerës së)	2013		2014		2015
Individët/familjet	67.1%	↘	40.4%	↗	61.5%
Organizatat jofitimprurëse	18.2%	↘	12.4%	↗	23.7%
Institucionet	12.7%	↗	34.2%	↘	11.4%
Qeveritë lokale/qendrore	0.9%	≈	1.0%	≈	0.9%

Shteti është pranues në rastet kur pranues janë autoritetet dhe institucionet lokale dhe/ose nacionale.

Të dhënat për vitin 2015 paraqesin të njëjtin numër të rasteve kur donacionet janë orientuar nga institucionet shtetërore, por vlera e tyre ka pësuar rënie.

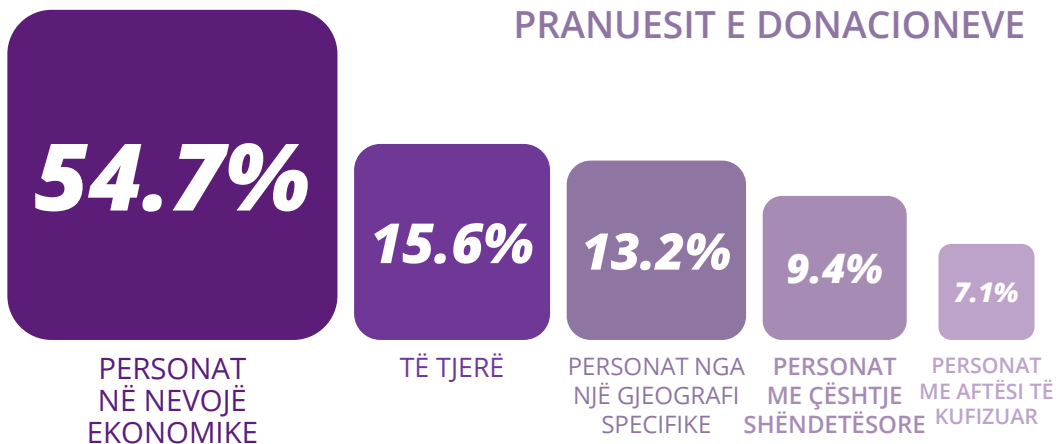
Prandaj, jo sikur në një sërë vendesh tjera të rajonit, shteti i Kosovës nuk paraqitet si pranues i shumave të theksuara të donacioneve të regjistruara filantropike.

SHTETI SI PRANUES

% raste të regjistruara:
11.9%

% para të dhuruara sipas
shumës së regjistruar të
donacionit: 12.3%

PRANUESIT E DONACIONEVE

ZBËRTHIMI I GRUPEVE TË TJERA PËRFITUESE PËRFUNDIMTARE (sipas % të rasteve)

nga 0-1 %	nga 1 – 2%	nga 2-4%
<ul style="list-style-type: none"> • Gratë dhe fëmijë të mbijetuar të dhunës • Njerëzit nga bashkësitë fetare • Të papunët • Prindërit vetëushqyes • Fëmijët dhe të rinjtë e talentuar 	<ul style="list-style-type: none"> • Gratë me foshnja • Njerëzit nga vendet e tjera • Njerëzit nga komunitetet pakicë 	<ul style="list-style-type: none"> • Fëmijët pa kujdes prindëror • Popullata e përgjithshme • Të moshuarit

Hulumtimi është realizuar nga:

Hulumtimi është mbështetur nga:

Raporti Vjetor 2014 mbi Gjendjen e Filantropisë në Kosovë është pjesë e një iniciative më të gjerë për promovimin dhe stimulimin e filantropisë në Ballkanin Perëndimor bartur nga Fondacioni Catalyst. Hulumtimi kryesor dhe ky publikim janë krijuar nga Fondacioni Catalyst (Catalyst Balkans), dhe me mbështetjen e Fondacionit C.S Mott dhe Balkan Trust for Democracy (BTD).

Qëndrimet e shprehura në këtë punim janë ato të autorëve dhe jo domosdoshmërisht paraqesin apo reflektojnë qëndrimet e Balkan Trust for Democracy, German Marshall Fund of the United States apo të partnerëve të saj.

Duke marrë parasysh që vlera e donacioneve në Kosovë raportuar në vetëm 21.5% të rasteve, vlerësimi për numrin total të shumës së dhuruar është bërë përmes ekstrapolimit duke u bazuar në të dhënat e njohura.

Për më shumë informata, gjeni raportin e plotë në:
www.catalystbalkans.org

Emërtimi i Kosovës në këtë dokument nuk ndikon në qëndrimin për statusin dhe është në përputhje me Rezolutën 1244 të KS të KB – së dhe me mendimin e GJND-së për Deklaratën e Pavarësisë së Kosovës.

PËRGATITUR NGA:

Jellena Bekçiç

REDAKTORË:

Alleksandra Vesiq Antiq
Nathan Koeshall

Dizajni grafik:

Tatjana Negiq Paunovic

CATALYST BALKANS

Takovska 38,
Beograd, Serbi

www.catalystbalkans.org

Beograd, 2016